

DROŠĪBAS VADLĪNIJAS RADIOIEKĀRTĀM UN TELEFONA TERMINĀLAJĀM IEKĀRTĀM

IEVADS

Radio un telekomunikāciju termināla iekārtu (**R&TTI**) direktīva 1999/5/EK attiecas uz daudzām tehniski sarežģītām precēm, kas domātas bezvadu pārraidei. Direktīva attiecas arī uz telekomunikāciju termināla iekārtām, tas ir, aprīkojumu, kas var tikt no ārpuses pievienots telefonu tīklam, piemēram, modemiem un telefoniem.

Direktīva ir pārņēmusi divas citas direktīvas, **zemsprieguma iekārtu direktīvu** un **elektromagnētiskās saderības direktīvu**. Atbilstoši **R&TTI** direktīvas mērķiem šeit nav minēts maksimālais pieļaujamais spriegums, kā zemsprieguma iekārtu direktīvā. Visas šīs direktīvas ES zināmas arī kā 100A direktīvas. Ņemot vērā ar bezvadu jautājumiem saistītos sarežģījumus, ir viegli piemirst par radio un telekomunikāciju termināla iekārtu elektriskā drošuma aspektiem.

Radio ierīču frekvenču licencēšanu regulē valsts likumdošana.

Faksa aparāti

Mobilie telefoni

Telefoni ar vadiem

Bezvadu telefoni

Bezvadu tīkla ierīces

Radio vadāmie modeļi

Dažu datoru tastatūras un peles

DROŠĪBAS PRASĪBU PĀRSKATS

Latvijas un ES likumdošanas mērķis ir nodrošināt, lai tirgū ievietotie produkti ir droši.

"Drošs produkts" jebkurš produkts, kas normālos un loģiski paredzamos lietošanas apstākļos, ieskaitot ilgstošu lietošanu, attiecīgā gadījumā, sakarā ar nodošanu apkalpošanā, uzstādīšanu un ekspluatāciju, nerada nekādu risku vai rada vienīgi minimālus riskus, kuri ir samērojami ar produkta izmantošanu un uzskatāmi par pieņemamiem un saderīgiem ar augstu aizsardzības līmeni personu veselības aizsardzībā un drošībā, jo īpaši ņemot vērā šādus punktus:

- i) produkta īpašības, ieskaitot tā sastāvu, iepakojumu, montāžas instrukcijas un attiecīgā gadījumā uzstādīšanas un ekspluatācijas instrukcijas;
- ii) ietekmi uz citiem produktiem, ja paredzams, ka to izmantos kopā ar citiem produktiem;
- iii) produkta noformējumu, marķējumu, jebkādas brīdinājumus un norādes par tā lietošanu un deponēšanu, kā arī jebkādas citas norādes vai informāciju par produktu;
- iv) to patērētāju kategorijas, kurus produkta lietošana var apdraudēt, jo īpaši bērnus un vecus cilvēkus.

Augstākas drošības pakāpes iegūšanas lietderība vai citu tādu produktu pieejamība, kuru radītā riska pakāpe ir mazāka, nedod pamatu uzskatīt produktu par "bīstamu".

LATVIJAS LIKUMDOŠANA

Radio un telekomunikāciju terminālo iekārtu drošumu Latvijā nosaka šādi normatīvie akti:

- **Patērētāju tiesību aizsardzības likums, no 1999. gada 15. aprīļa;**
- Preču un pakalpojumu drošuma likums, 2004. gada 1. maija;
- 2007. gada 21. augusta Ministru Kabineta noteikumi Nr. 561 "Radioiekārtu un elektronisko sakaru tīklu galiekārtu atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas un lietošanas kārtība".

Šajos Latvijas normatīvajos aktos transponētas attiecīgo Eiropas direktīvu prasības. Ražotājiem, importētājiem, izplatītājiem un piegādātājiem jānodrošina, ka tie rīkojas pilnīgā saskaņā ar valsts likumdošanas prasībām.

RADIO UN TELEKOMUNIKĀCIJU TERMINĀLA IEKĀRTU DIREKTĪVAS PĀRSKATS:

- Bezvadu iekārtām, kas tiek izplatītas ES, jāatbilst radio un telekomunikāciju termināla iekārtu prasībām, ieskaitot tās, kas attiecas uz zemspriegumu un elektromagnētisko saderību;
- Iekārtām jābūt marķētām ar CE zīmi;
- Uz tām jābūt norādītam partijas un/ vai sērijas numuram;
- Ražotāja vārdam;
- Paziņotās institūcijas, ja tāda iesaistīta, identifikācijas numurs.
- Brīdinājuma zīme (tikai 2. klasei).

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Dokumentācija – nepieciešamā informācija

- Informācija par paredzamo lietojumu;
- Valstis, kur aprīkojums var tikt lietots (tikai 2. klasei);
- Norādījumi iespējamiem ierobežojumiem;
- Publisko telekomunikāciju tīklu saskarpunkti, kam šis aprīkojums var tikt pievienots;
- Informācija lietotājam valsts valodā.

Atbilstības deklarācija

Var tikt pievienota precei vai var norādīt atsauci, kur to iespējams atrast, piemēram, interneta mājas lapas adresi.

Definīcijas

'Radio iekārta' - ir ražojums vai attiecīga tā sastāvdaļa, kas var nodrošināt komunikāciju, izmantojot radioviļņu izstarošanu un/vai saņemšanu, lietojot zemes/visuma radio komunikāciju spektru.

'Telekomunikāciju iekārta' - ir ražojums, kas nodrošina komunikāciju, vai attiecīga tā sastāvdaļa, kas domāta, lai tieši vai netieši jebkurā veidā pievienotos publisko telekomunikāciju tīklu saskarpunktiem

'Ražotājs' - ir (juridiska) persona, kas ir atbildīga par iekārtas uzbūvi un konstrukciju. Ražotājs vai kāds tā vārdā (pilnvarotais pārstāvis) var laist iekārtu tirgū. Ražotājs var slēgt ārpakalpojuma līgumus par šo funkciju nodrošināšanu, vienlaikus nezaudējot ražotāja statusu. Piemēram, viņš var izmantot jau gatavas iekārtas daļas vai sastāvdaļas vai arī slēgt ārpakalpojuma līgumus par šī pakalpojuma nodrošināšanu. Ikviens, kurš izdara nopietnas izmaiņas iekārtā un pēcāk palaiž tās tirgū, šīs direktīvas ietvaros, tiek uzskatīts par ražotāju.

'Pilnvaroto pārstāvi' - (kā R&TTI direktīvā noteikts), kurš darbojas ražotāja vārdā, nosaka tieši ražotājs. Pilnvarotajam pārstāvim jāatrodas EEZ. Pilnvarotais pārstāvis, ražotāja vārdā, var parakstīt atbilstības deklarāciju un piestiprināt CE zīmi. Ja ražotājs atrodas ārpus EEZ, pie pilnvarotā pārstāvja jāatrodas dokumentācijai un atbilstības pierādījumiem EEZ ietvaros. Ja pilnvarotais pārstāvis uzņemas šo atbildību, neatbilstību gadījumā, sankcijas tiks vērstas pret viņu.

'Importētājs' - ir persona, kura laiž iekārtu tirgū (gadījumā, ja ražotājs atrodas ārpus EEZ). Pie importētāja jāatrodas atbilstības deklarācijai un atbilstības pierādījumiem. Gadījumā, ja viņam tie nav un tos pieprasa tirgus uzraudzības iestādes, viņam tie ir jāiegūst. Importētājs nedrīkst parakstīt atbilstības deklarāciju, kā arī piestiprināt CE zīmi.

'Telekomunikāciju terminālā iekārta' - ir ražojums, kas nodrošina komunikāciju, vai attiecīga tā sastāvdaļa, kas domāta, lai tieši vai netieši jebkurā veidā pievienotos publisko telekomunikāciju tīklu saskarpunktiem (tas ir, tādu telekomunikāciju tīklu saskarpunktiem, ko pilnīgi vai daļēji izmanto publiski pieejamu telekomunikāciju pakalpojumu nodrošināšanai);

'Radio viļņi' - ir elektromagnētiskie viļņi no 9 kHz līdz 3000 GHz frekvencē, kas izplatās visumā bez mākslīgas vadības iekārtas.

Izņēmumi

Direktīva neattiecas uz:

- amatieru radio aprīkojumu;
- noteiktu kuģniecības aprīkojumu;
- kabeljiem un elektroinstalācijām;
- radiopārraižu uztvērējiem;
- civilās aviācijas aprīkojumu.

Ierīču klases

- 1. klase** Aprīkojums, kas darbojas harmonizētajās frekvencēs.
- 2. klase** Aprīkojums, kas nedarbojas harmonizētajās frekvencēs.

Komisija ir publicējusi apakšklašu sarakstu tās mājas lapā (www.europa.eu.int/comm/enterprise/rtte)

Paziņojumi

Par ierīcēm, kas nedarbojas harmonizētajās frekvencēs, nepieciešams ziņot atbilstošajai valsts iestādei.

Nacionālās radio saskarnes prasības

Valstis nosaka nacionālās saskarnes prasības dažādiem aprīkojumu veidiem, piemēram, maza rādiusa ierīcēm, kā kustību detektoriem. Prasības var būt visai detalizētas, un tās noteikti jāņem vērā, pārbaudot frekvenču lietojumu.

Pārbaudes, kas jāīsteno uzņēmējiem

- Uzņēmējiem jāpārbauda CE zīme, brīdinājumu simboli un citi marķējumi (skat., iepriekšējo). Labā prakse ir pievērst uzmanību aizdomīgiem produktiem piem., tādiem, kam nav zīmola, svītrkoda vai citas parasti uz produktiem atrodamās zīmes.
- Ņemot vērā, ka vizuāli nav iespējams pateikt vai iekārtai ir kaut kāda problēma, uzņēmējiem vienmēr jānodrošina, ka dokumentācija ir pilnīga un piemērota. Tiem uzņēmējiem, kas palaiž preces tirgū jāsadarbjas ar tirgus uzraudzības iestādēm.
- Ja dokumenti nav apmierinoši vai tie nav pieejami, produktu nedrīkst piegādāt. Ja pārbaudēs tiek konstatēts, ka iekārtas nestrādā tā, kā tām vajadzētu, jums jāpārtrauc produkta piegāde un jāinformē Patērētāju Tiesību Aizsardzības Centrs PTAC.
- Ja produkts tiek uzskatīts par bīstamu un visticamāk to aizlieds, šī informācija ir jānodod tirgus uzraudzības iestādēm.
- Papildus jāizmanto Vispārējās produktu drošuma direktīvas RAPEX procedūra gadījumā, ja pastāv nopietns risks patērētājiem.
- Visiem elektriskajiem produktiem, kas tiek piegādāti kopā ar iekārtu, jāveic atbilstības pārbaude.

Lielākajai daļai pieejamo iekārtu nav problēmu un vājstrāvas ierīces nav bīstamas. Pieredze rāda, ka lielākā problēma ar elektrisko drošību ir lētajām precēm, piemēram, lētajiem radio vadāmiem modeļiem.

Nemiet vērā:- Iekārtas, kuras vēl neatbilst direktīvas prasībām iespējams izstādīt tirdzniecības izstādēs u.tml., nodrošinot uz tām ir redzamu zīmi, kurā norādīts, ka šo iekārtu nedrīkst pārdot vai nodot ekspluatācijā, kamēr tai pilnībā nav veikta atbilstības novērtēšana.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Mijiedarbe ar citām direktīvām

- **Medicīnas iekārtas un medicīnas aktīvās implantiekārtas**

Attiecībā uz iekārtām, kurās ir integrētas medicīnas iekārtas (vai tās pievienotas kā aksesuāri), uz kurām attiecas medicīnas iekārtu direktīva (93/42/EEK) vai medicīnas aktīvās implantiekārtas, uz kurām attiecas medicīnas implantiekārtu direktīva (90/385/EEK), attiecas arī radio un telekomunikāciju termināla iekārtu direktīva un līdz ar to arī divu iepriekš minēto direktīvu prasības. Direktīvas tiek piemērotas savstarpēji papildinošā veidā un iekārtām jāatbilst attiecīgo direktīvu prasībām.

- **Motorizētie transportlīdzekļi**

Iekārtas, kas ir daļa no, vai ir atsevišķa transportlīdzekļa tehniskā vienība, kā arī divu vai trīs riteņu motorizēto transportlīdzekļu atbilstību regulē radio un telekomunikāciju termināla iekārtu direktīva un tāpat kā iepriekš, uz tiem attiecas arī citas atbilstošās direktīvas.

Laišana tirgū

“Laišanas tirgū” definīcija ir ļoti svarīga, jo tas ir direktīvas piemērošanas sākuma brīdis. Dažkārt valstu normatīvajos aktos termins “piegādāt” tiek lietots, lai aprakstītu laišanas tirgū brīdi. Tas ir brīdis, kurā iekārta no ražošanas tiek palaista apgrozībā. Tā var būt fiziska preces nodošana vai īpašumtiesību maiņa. Tā ir īpaši svarīga lielu sistēmu un instalāciju gadījumā, ņemot vērā, ka ir nepieciešams samērā ilgs laiks, lai tās uzbūvētu un ierīkotu. Kā minēts iepriekš, iekārta netiek palaista tirgū, kad tā (informācija par to) tiek publicēta katalogos, izstādēs vai biznesa tirgos, un šādos gadījumos vienmēr jānodrošina paziņojums, ka iekārta pagaidām vēl neatbilst direktīvas prasībām.

Nemiet vērā: - Iekārta netiek uzskatīta par laistu tirgū, ja to paredzēts eksportēt vai pār-eksportēt uz citu valsti, kas neatrodas Kopienā. Šis izņēmums attiecas tikai uz precēm, kurām vēl nav piestiprināta CE zīme.

Atbilstības novērtējums

Iekārtas, kas atbilst attiecīgajiem saskaņotajiem standartiem, un kuru atsauces ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, tiek uzskatītas par atbilstošām būtiskajām prasībām. Uz daudziem produktiem attieksies vairāk kā viens standarts. Piemēram, attiecībā uz kādu radioiekārtu – tai jāatbilst zemsprieguma direktīvas standartam, drošuma nodrošināšanas standartam, efektīva radio spektra nodrošināšanas standartam, kā arī standartam, kurā izklāstītas papildu drošības prasības.

Direktīvā aprakstītas četras atbilstības novērtēšanas procedūras, viena, no kurām jāizmanto, lai pierādītu saskaņotību ar visām būtiskajām prasībām (t.i., attiecībā uz zemsprieguma vai elektromagnētiskās saderības direktīvas būtiskajām prasībām). Šīs prasības aprakstītas radio un telekomunikāciju termināla iekārtu direktīvas II, III, IV un V pielikumā.

Alternatīva, saskaņai ar būtiskajām prasībām novērtēšanai elektromagnētiskās saderības direktīvas 3(1)(a). panta "Drošība" un 3(1)(b). panta izpratnē, ir, ka ražotāji var izmantot procedūras, kuras aprakstītas 73/23/EEK un 89/336/EEK direktīvās šo aspektu nodrošināšanai iekārtām, uz kurām attiecas iepriekšminēto direktīvu prasības. Alternatīvi veidi saskaņas nodrošināšanai izklāstīti šajās direktīvās.

Atbilstības nodrošināšanas veidu izvēle

Pastāv vairākas iespējas atbilstības demonstrēšanai un tās ir izklāstītas šajos direktīvas pielikumos:

- **II. pielikums** **Iekšējā ražošanas kontrole**
 - **III. pielikums** **Iekšējā ražošanas kontrole ar īpašiem iekārtu testiem**
 - **IV. pielikums** **Tehniskās uzbūves dokumentācija**
 - **V. pielikums** **Pilnīgs kvalitātes nodrošinājums**
- **Telekomunikāciju terminālās iekārtas**, kas neizmanto tām paredzēto spektru zemes/telpas radio komunikācijām un, lai saņemtu daļas no radio iekārtām, ražotājs var izmantot procedūras, kas aprakstītas direktīvas II, IV vai V pielikumos.
 - **Radio iekārtas** kuras neatbilst iepriekšējā paragrāfā dotajam aprakstam, ražotājs var izvēlēties atbilstības novērtēšanas veidu, kas izklāstīts III, IV vai V direktīvas pielikumā, kur saskaņotie standarti tiek piemēroti pilnībā, vai arī IV vai V pielikumā noteiktās prasības, kur saskaņotie standarti nav piemēroti vai ir piemēroti daļēji.

Saskaņoto standartu piemērošana

Standarts tiek saukts par '**saskaņotu**', ja to ir izveidojusi kāda no Eiropas standartizācijas iestādēm un ja tas ir pieņemts kā atbilstošs standarts vienā vai vairākās Eiropas Komisijas direktīvās. Šīs standartizācijas iestādes ir:

- (CEN) Eiropas standartizācijas komiteja
- (CENELEC) Eiropas komiteja elektrotehniskai standartizācijai
- (ETSI) Eiropas telekomunikāciju standartu institūts

Šīs organizācijas veido standartus, kur nosaukums sākas ar burtiem "**EN**" (Eiropas norma).

Ik pa laikam Komisija Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī (tiek lietots arī nosaukums "**Oficiālais Vēstnesis**") publicē saskaņoto standartu sarakstus katrai direktīvai.

Elektromagnētiskās saderības standarti

Pastāv trīs veidu elektromagnētiskās saderības standarti: produktu kopas, vispārējais un pamata.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

- **Produktu kopas** standartos aprakstīti ierobežojumi, kā arī (dažkārt) pārbaūžu metodes atbilstības demonstrēšanai. Citi produktu kopas standarti attiecas uz pamata standartiem un pārbaudes metodēm.
- **Vispārējie** standarti tiek piemēroti gadījumos, kur produktu kopas standarts nav piemērojams un tajā ir ierobežojumi ar atsaucēm uz pamata standartiem pārbaūžu metodēm.
- **Pamata** standarti apraksta pārbaudes metodes, taču tajos nav iekļautas speciālas prasības vai ierobežojumi.

Sarakstā Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī iekļauti tikai produktu kopu un vispārējie standarti. Tas ir tāpēc, ka standarti paši par sevi nenodrošina atbilstības pieņemumu, jo tajos nav iekļautas specifiskas prasības.

Standartiem pastāv piemērošanas hierarhija. Produktu standarti ir svarīgāki par vispārējiem standartiem. Vispārējie standarti tiek piemēroti tikai tad, ja konkrētajam produktam nav specifisku standartu.

Arī produktu standartiem eksistē hierarhija – vieni ir detalizētāki par citiem. Tādēļ, izvēloties produkta standartu, ražotājam būtu jāizvēlas standarts, kas attiecas uz konkrētu produktu nevis produktu kopas standarts.

Izvēloties piemērotos standartus, jāpārlicinās, ka konkrētais produkts ietilpst standarta darbības jomā. Bieži vien darbības joma ir plašāka nekā varētu spriest pēc standarta nosaukuma.

Ja tiek piemēroti vispārējie standarti, tie jāizvēlas, balstoties uz paredzēto aparāta lietošanas vidi.

Ir iespējamas divas aparāta lietošanas vides:

- Mājas, komercvide un maza apjoma industriālā vide;
- Industriālā vide.

Mājas, komercvides un maza apjoma industriālās vides emisijas standartiem ir ierobežojošāki emisiju limiti nekā industriālajos emisiju standartos, tādēļ, ka pastāv daudz lielāka iespēja, ka tuvumā ir citi radio uztvērēji. Industriālajam vispārīgajam standartam, salīdzinot ar mājas, komercvides un maza apjoma industriālās vides standartu, ir augstākas neaizskaramības prasības (iekārtai jāiztur vairāk traucējumu).

Atbilstības deklarācija

Neatkarīgi no tā, kādu atbilstības nodrošināšanas veidu ražotājs ir izvēlējis, brīdī, kad ražotājs ir apmierināts ar iekārtas atbilstību direktīvas prasībām, tas sagatavo rakstisku atbilstības deklarāciju. Direktīvā noteikts, ka ražotājs glabā atbilstības deklarāciju "pieejamu atbildīgajām tirgus uzraudzības iestādēm **desmit gadus** pēc brīža, kad iekārta ir palaista tirgū".

“Tiesīgās institūcijas” – regulējošās institūcijas katrā dalībvalstī.

“Pieejams uzrādīšanai” – nozīmē, ka deklarāciju jā saglabā, gadījumam, lai iespējams veikt pārbaudi par tās atbilstību direktīvai. Direktīva un atbilstības deklarācija attiecas uz katru produktu individuāli. Prasība saglabāt deklarāciju desmit gadus sākas dienā, kad pēdējais produkts tika izlaists tirgū. Atbilstības deklarāciju rakstiski sagatavo ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis. Ražotājam nav jāatrodas EEZ un deklarācija ir spēkā esoša, neatkarīgi no tā, kur tā ir sagatavota.

CE marķēšana

Uz visiem direktīvas darbības jomā iekļautajiem aparātiem jābūt izvietotai **CE zīmei**. Šī zīme norāda, ka iekārta atbilst visu atbilstīgo direktīvu prasībām un tās forma ir redzama zemāk norādītajā zīmējumā:

Zīmes režģis labajā pusē (apakšā) demonstrē vajadzīgās proporcijas, taču tāda zīme neizskatās. Burti **“CE”** var būt jebkura lieluma, nodrošinot, ka vajadzīgās proporcijas ir ievērotas, taču tās augstums nedrīkst būt zemāks, kā **5 mm**. CE zīme jāpiestiprina iekārtai, vai, ja tas nav iespējams, dilstošā secībā (atkarībā no prioritātes) uz iekārtas iepakojuma, lietošanas instrukcijām vai garantijas sertifikāta. Ir ieteicams (taču tā nav obligāta prasība) piestiprināt CE zīmi gan uz iepakojuma, gan uz iekārtas. Tādā veidā tiek nodrošināts, ka zīme ir redzama, neatverot iepakojumu. Zīme jāpiestiprina redzamā vietā, tai jābūt skaidrai un saprotamai.

Papildu marķējumi

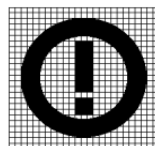
Papildus CE zīmei uz iekārtas jābūt, pienācīgi pievienotai, šādai informācijai:

- Telekomunikāciju iekārtām – sabiedrisko sakaru telekomunikāciju tīkla, pie kura aparātu paredzēts pievienot, identifikācija.
- Radioiekārtām – iekārtas klases identifikators jānorāda, ja tāda informācija ir pieejama. Tiek pieprasīts brīdināt lietotāju arī par potenciālajiem lietošanas ierobežojumiem, vai prasībām lietošanas atļaujas saņemšanai atsevišķās dalībvalstīs.

Šis dokuments ir sagatavots ar ES finansiālu atbalstu. Par šī dokumenta saturu atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

2. klases produktus jāidentificē pēc šī "**brīdinājuma**" simbola.

Simbolu veido aplis, kura vidū ir izsaukuma zīme, kas norāda, ka iekārtas izmantotā frekvenču josla nav saskaņota Kopienā un/ vai potenciālie iekārtu lietošanas noteikumi ir spēkā vairākās dalībvalstīs. Tā, kopā ar CE zīmi, tiek piestiprināta produktiem. Ja ir nepieciešams brīdinājuma simbols, tam jābūt tikpat lielam/ augstam kā CE zīmei.

Informācijas prasības

Ražotājam vai personai, kas ir atbildīga par iekārtas laišanu tirgū, jānodrošina informācija lietotājam, norādot kādai lietošanai paredzēta iekārta, kopā ar pienācīgi sagatavotu atbilstības deklarāciju.

Radio iekārtām jānorāda arī lietošanas ģeogrāfiskie ierobežojumi (attiecībā uz valsti vai apgabalu). Tiem jābūt uz iepakojuma un lietošanas instrukcijās. Jānorāda arī iekārtas klases identifikācija, un, kur piemērojams, iekārtām, kuras izmanto frekvenču joslās, kas nav saskaņotas Kopienā, kādēļ dažās valstīs ir nepieciešama lietošanas atļaujas saņemšana.

Telekomunikāciju termināla iekārtām ir nepieciešams nodrošināt pietiekamu informāciju, lai identificētu sabiedrisko tīklu, kuriem ir paredzēts tos pievienot, saskarnes.

Koordinēšana Eiropā

Dalībvalstu pārstāvji satiekas administratīvās sadarbības tikšanās reizēs, kur dalībvalstu vecākās amatpersonas un uzraudzības iestādes pulcējas, lai apspriestu konkrētās nozares rīcībpolitiku. Ikdienas sadarbība tiek nodrošināta, komunicējot neformāli un izmantojot PROSAFE, kas ir organizācija, kuru ir izveidojuši Eiropas tirgus uzraudzības iestāžu pārstāvji. Tās nosaukums nozīmē Produktu drošuma ieviešanas forums Eiropā (*Product Safety Enforcement Forum of Europe*). Šī organizācija nodrošina komunikāciju līdzekļus, lai padziļinātu izpratni par katras dalībvalsts īstenotajām darbībām, kā arī koordinētu tirgus uzraudzības aktivitātes. Dažkārt tiek īstenoti kopīgi tirgus uzraudzības projekti.

INFORMĀCIJAS AVOTI

Radio un telekomunikāciju termināliekārtu direktīvas teksts: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte/dir99-5.htm>;
Saskaņotie standarti, kas attiecas uz radio un telekomunikāciju termināliekārtu direktīvu: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte/harstand.htm>;
Eiropas Komisijas lēmumi attiecībā uz radio un telekomunikāciju termināliekārtu direktīvu: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte/decision/present.htm> ;
Paziņojošo iestāžu saraksts (tās, uz kurām attiecas radio un telekomunikāciju termināliekārtu direktīva): <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte/nb.htm>;
Labotais zemsprieguma direktīvas teksts: http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/lv/direct/text.htm;
Komisijas vadlīnijas zemsprieguma direktīvas ieviešanai un piemērošanai: http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/lv/guides/index.htm ;
Saskaņotie standarti, kas attiecas uz zemsprieguma direktīvu:
<http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist/lvd.html>;
Paziņojošo iestāžu saraksts (zemsprieguma direktīvas ietvaros): http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/lv/nblist.htm;
Labotais elektromagnētiskās saderības direktīvas teksts: http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/emc/directiv/text.htm;
Saskaņoto standartu, kas attiecas uz elektromagnētiskās saderības direktīvu, saraksts:
<http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist/emc.html> ;
Komisijas vadlīnijas elektromagnētiskās saderības direktīvas ieviešanai: http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/emc/guides/index.htm ;
Kompetento iestāžu saraksts (attiecībā uz elektromagnētiskās saderības direktīvu): http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/emc/cblist.htm ;
Paziņojošo iestāžu saraksts (attiecībā uz elektromagnētiskās saderības direktīvu): <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/legislation/nb/en89-336-ec.pdf>.

